

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Judecători

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Trișcă Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Trișcă Gheorghe xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.02.2018 – 03.07.2018;

Instanța de apel: 23.07.2018 – 17.12.2018;

Instanța de recurs: 27.03.2019– 26.06.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 iulie 2018, Trișcă Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.192 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Grădinaru Maria, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Trișcă Gheorghe în beneficiul acesteia prejudiciu material în sumă de 898 lei, cu titlu de prejudiciu moral în sumă de 1 000 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1 000 lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, a constatat că, Trișcă Gheorghe, la 25 decembrie 2017 în jurul orei 20.30 min., urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, asigurându-se că, nu este văzut de nimeni, în timp ce se afla în localul de agrement “Alexeeva Anastasia” SRL, care este amplasat pe str.

Paris nr. 51/4 mun. Chişinău, pe ascuns a sustras din buzunarul stâng exterior al scurtei care îi aparţine lui Grădinaru Maria, mijloace financiare în sumă de 1 000 lei, după care cu banii sustraşi a părăsit locul comiterii infracţiunii, astfel cauzând părţii vătămate Grădinaru Maria un prejudiciu material în sumă totală de 1 000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentinţa a declarat apel procurorul, solicitând casarea acesteia cu pronunţarea unei noi hotărâri, prin care Trişcă Gheorghe să fie recunoscut culpabil de comiterea infracţiunii prevăzute de art.192 alin.(2) Cod penal şi să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Acţiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării faţă de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, reieşind din personalitatea inculpatului, care anterior a mai săvârşit două infracţiuni. Totodată, inculpatului anterior deja i-a fost stabilită pedeapsa cu aplicarea art.90 Cod penal. Este evident, că pedeapsa uşoară aplicată inculpatului anterior nu a atins scopul legii penale, dar numai l-a favorizat să mai săvârşească şi alte infracţiuni. Mai mult, inculpatul nu a recunoscut vina în cadrul procesului penal, nu a avut nici o remuşcare şi nici nu îi era ruşine pentru fapta săvârşită.

În opinia apelantului, prima instanţă nu a argumentat motivele aplicării faţă de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluţie este una greşită şi care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare şi reeducare a inculpatului.

Astfel, acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise şi urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 17 decembrie 2018 a fost admis apelul procurorului, casată parţial sentinţa, în partea stabilirii pedepsei cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care lui Trişcă Gheorghe, recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.192 alin.(2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispoziţiile sentinţei au fost menţinute.

5. Analizând probele administrate de prima instanţă, instanţa de apel a constatat că la examinarea cauzei respective a fost acordată deplină eficienţă prevederilor art.art.93-101, 26-27 Cod de procedură penală, prima instanţă a apreciat probelor prezentate de procuror prin prisma pertinentei, concludenţei, coroborării lor şi în baza probelor acumulate just a reţinut starea de fapt şi de drept pe cauză, corect a încadrat acţiunile inculpatului Trişcă Gheorghe în limitele învinuirii formulate, în baza art.192 alin.(2) Cod penal.

Având în susţinere prevederile art.art.61, 75 Cod penal, instanţa de apel a reţinut că aplicând pedeapsa lui Trişcă Gheorghe pentru infracţiunea comisă, instanţa de fond nu a dat destulă eficienţă prevederilor art.90 Cod penal, şi neîntemeiat a suspendat condiţionat executarea pedepsei cu închisoarea.

Instanţa de apel a notat că condamnarea cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, după cum prevede art.90 Cod penal, poate fi aplicată în cazul în care nu este raţional ca persoana să execute pedeapsa cu închisoarea.

Instanţa de judecată urmează să-şi argumenteze soluţia, bazându-se pe materialele cauzei şi pe datele despre persoana vinovatului, indicând în mod obligatoriu motivele condamnării cu

suspendarea condiționată a executării pedepsei, cerințe ce nu au fost respectate de către instanța de fond.

Prin urmare, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, inclusiv de starea de fapt și de drept, stabilită în cadrul judecării cauzei.

Instanța de apel a găsit întemeiate motivele apelului declarat de procuror considerând că, corijarea inculpatului este posibilă doar fiind izolat de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei.

Ținând cont de circumstanțele expuse, instanța de apel a considerat că la aplicarea pedepsei pentru infracțiunea comisă, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În opinia instanței de apel individualizarea și stabilirea unei astfel de pedepse este proporțională faptelor comise de către Trișcă Gheorghe, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale.

Instanța de apel a mai remarcat, că pedeapsa aplicată lui Trișcă Gheorghe, precum și modalitatea executării acesteia este în coraport cu gravitatea faptei comise - infracțiune ușoară, cu personalitatea inculpatului - care nu este la prima abatere de la Legea penală, va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și menținerea în vigoare a sentinței.

În motivarea recursului apărarea invocă dezacordul cu soluția instanței de apel, considerând că aceasta nu a constatat și stabilit circumstanțele cauzei și persoanei celui vinovat, care ar justifica concluzia că este mai rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită.

Instanța de apel nu a judecat cauza în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, aplicând nemotivat și inechitabil pedeapsa închisorii.

Consideră apărarea, că prima instanță la aplicarea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, corect a menționat că sunt suficiente temeiuri de a aplica în privința lui Trișcă Gheorghe.

La stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, astfel corect concluzionând că reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea de societate.

7. Procurorul a depus referință pe marginea argumentelor invocate în recurs, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, instanța de apel la capitolul individualizării pedepsei penale a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, ținând cont de circumstanțele atenuante și agravante, precum și de efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că apărarea invocă temeiul pentru declararea recursului prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Trișcă Gheorghe, în baza art.190 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Colegiul penal constată, în opinia recurentului instanța de apel greșit a admis apelul procurorului și a casat sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei penale, dispunând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, considerând decizia recurată ca neîntemeiată și ilegală, pledând în continuare pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, non-privative de libertate.

Cu referire la aceste argumente ale apărării Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a admite apelul procurorului și de a casa sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului Trișcă Gheorghe, deoarece prima instanță neîntemeiat a conchis că scopul pedepsei penale poate fi realizat în cazul dedus judecății și fără privarea de libertate a inculpatului.

Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înlăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că Trișcă Gheorghe a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, care potrivit art.16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Deși la prima vedere gravitatea infracțiunii și termenul de pedeapsă stabilit de prima instanță, ar constitui motiv de aplicare și a prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul penal menționează corectitudinea soluției instanței de apel, potrivit căreia la dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, pe lângă motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, instanța de apel desfășurând din care considerente a concluzionat că este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită.

Tot aici urmează a se menționa, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Mai mult, instanța de apel corect a reținut, că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior în privința acestuia a mai fost intentată o cauză penală, însă pedeapsa anterioară aplicată inculpatului, nu a realizat scopul legii penale, adică corijarea ultimului, continuând să comită infracțiuni.

Drept urmare, se atestă că instanța de apel întemeiat a reținut, că inculpatul Trișcă Gheorghe s-a manifestat în continuare în același sens, negativ, predispus spre comiterea de noi infracțiuni, fără semne evidente de corijare.

Astfel, instanța de apel corect a subliniat, că în cazul dat doar pedeapsa închisorii cu executarea reală va asigura atingerea scopurilor pedepsei penale prevăzute la art.61 Cod penal, în privința celui vinovat, dar și pentru alte persoane.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se invocă anumite circumstanțe, care în opinia sa pot servi temei pentru aplicarea unei pedepse non privative de libertate, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, instanța de recurs constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Trișcă Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Trișcă Gheorghe xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 25 iulie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac